

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Снежана Петрова Мончева
зам. Директор в ИО-БАН «Проф Фритьоф Нансен», Варна
научен консултант

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор”, на тема: **“Съвременни изследвания на състоянието на зоопланктона в системата Белославско – Варненско езера – Варненски залив”**, област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.3. Биологически науки, научна специалност 01.06.11. Хидробиология

на главен асистент Кремена Благовестова Стефанова, докторант на самостоятелна подготовка към секция „Биология и екология на морето“ ИО-БАН

В съответствие с правилника за ПУРПОНСЗАД-ИО БАН, като научен консултант, член на научното жури (заповед № 172/03.09.2014 на директора на ИО-БАН) становището е насочено основно към оценка на работата на гл. асистент Кремена Стефанова върху дисертационния труд, професионална компетентност и активност, имащи отношение за присъждане на образователната и научна степен „доктор”.

Кратки биографични данни

Кремена Благовестова Стефанова завърши СУ «Климент Охридски», Биологически факултет, като магистър биолог през 1991. През 1995 е назначена в ИО-БАН, секция „Биология и екология на морето“ като биолог, през 1996 е избрана за асистент, а през 2004 за гл. асистент. В процеса на творческата си работа като научен сътрудник Стефанова участва активно в редица специализирани курсове, които безспорно допринасят за усвояване на иновативни методи на изследване и анализ и усъвършенстване на професионалните и компетенции в редица направления, свързани с изследванията на зоопланктонната фауна и екосистемата на Черно море (методи за определяне на продукцията на зоопланктона (проект SESAME), прилагане на акустични методи (лектори от IMR/MAREC, Норвегия), мениджмънт на данни по биоразнообразие на морските организми (Flanders Marine Institute (VLIZ), Географски информационни системи (проект SIBEMA), Екологични методи за оценка на морската среда (проект CESUM-BS).

Работа по дисертационния труд

Асистент Стефанова е зачислена в докторантура, свободна форма на обучение в ИО-БАН от 01.04.1999 (Заповед № 37/5.4.1999) с научен ръководител проф. Асен Консулов и през 2002г е отчислена с право на защита (решение на Научния съвет, Заповед №132/11.10.2002 г.). Отлагането на защитата във времето и кончината на проф. Асен Консулов наложи избора ми за консултант на докторанта на по-късен етап, но имам лични впечатления още от постъпването в ИО, и особено от съвместната ми работа по различни проекти и задачи след 2004г.

Възпитаник на доайена в изследванията на морския зоопланктон и морска хидробиология у нас, проф. Асен Консулов, гл. асистент Стефанова е достоен последовател на създадената школа. В доктората тя успешно надгражда усвоените умения и предоставените от проф. Консулов данни с ново знание. Участието в проект TWReferenceNET в периода 2004-2006 предостави възможност както за обогатяване на фактическия материал с допълнителни данни, така и за разработването на нови съвременни индикатори (размерна структура на зоопланктона), от съществено значение за анализа на особеностите в пространственото разпределението на планктонната фауна. През 2012-2013 в изпълнение на договор с МОСВ от национално значение „Първоначална оценка на състоянието на морската околната среда”, докторантът самостоятелно разработи зоопланктонни индикаторни категории за класификация на екологичното състояние на морската среда, според изискванията на РДВ и РДМС, които са приложени в дисертационния труд. Стефанова успя целенасочено да използва района на изследване като „естествена открита лаборатория” за тестване на въздействието на естествени и антропогенно индуцирани градиенти, при доказване ролята наeutрофността на средата, като основен фактор контролиращ структурата и количественото разпределение на зоопланктона, в аргументирана защита на формулираната работна хипотеза, а на базата на задълбочен сравнителен анализ с исторически данни и прилагане на набор от статистически методи и програмни пакети да изведе и обоснове съвременните екологични тенденциите в изследваната акватория.

В процеса на работата по дисертацията Кремена Стефанова демонстрира уменията на отговорен, амбициозен и задълбочен изследовател, способен самостоятелно да планира и

проводява научно изследване, да прилага съвременни методи на изследване, да генерира достоверни данни и аналитично да ги интерпретира в коректно обосновани изводи. Независимо от използваните мултидисциплинарни масиви от данни, наложено от самата тема, мога убедено да заявя, че трудът е самостоятелна разработка на кандидата.

Задължително е да подчертая харизматичната професионална толерантност на асистент Стефанова и умения да работи в екип, за което свидетелстват редицата колаборации в проекти и авторски колективи. От 2003 до сега е част от научно-изследователския екип на ИО-БАН като водещ специалист по зоопланктона в над 15 международни проекта и национални задачи, активно участва с доклади на международни работни срещи и форуми, което безспорно е атестат за професионалното развитие и ниво на докторанта. Стефанова е член на MedZoo Group - Association of Mediterranean and Black Seas zooplanktonologies и Националния съвет по биологично разнообразие (Заповед № РД 310/25.03. 2010).

Гл. асистент Стефанова е автор/съавтор на повече от 30 научни труда и редица научно-технически разработки по национални и международни проекти, с разпознаваем експертен профил в международното научно пространство.

Заключение

Считам, че дисертационният труд има качествата на завършен научен труд, разработен на съвременно ниво, с оригинални методични приноси и потенциал за прилагане в различни пелагични хабитати и в бъдещи изследвания, с важно практическо значение за формулиране на научно-обосновани управленически решения. Обемът и качеството на проведените изследвания и получените резултати, както и цялостната активност на кандидата, очертават профила на активен, с високо ниво на професионална компетентност, водещ специалист в изследване на зоопланктонната фауна. На това основание убедено предлагам на членовете на научното жури да гласуват положително за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ по хидробиология на гл. ас. Кремена Благовестова Стефанова.

13.11.2014

проф. С. Мончева